

U VUKOVARU OBILJEŽEN SVJETSKI DAN VODA

Istaknuta važnost recikliranja otpadnih voda

PRIPREMILA:
Tanja Vrančić

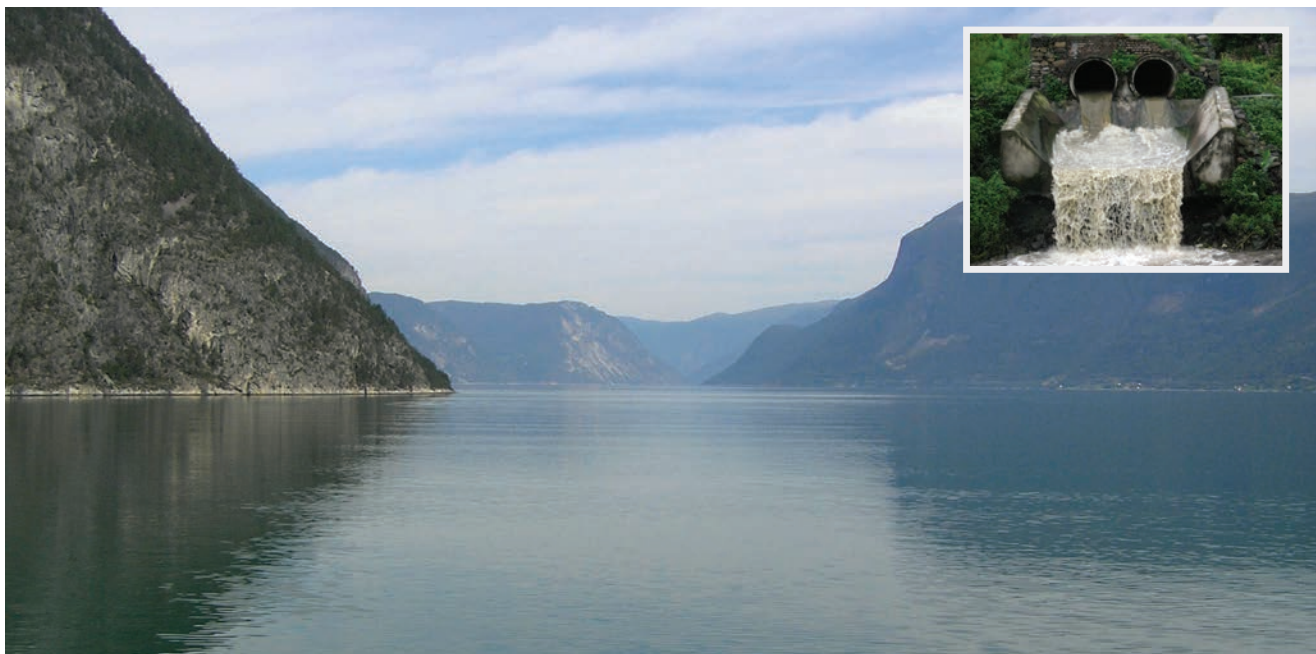
Voda je resurs bez kojega ne možemo živjeti, a istodobno u svijetu 663 milijuna ljudi u blizini svojega doma nema pristup vodi sigurnoj za korištenje, stoga se svake godine 22. ožujka obilježava Svjetski dan voda, a tema ovogodišnjeg obilježavanja bile su otpadne vode

Nakon konferencije Ujedinjenih naroda o okolišu i razvoju održane 22. veljače 1993. u Rio de Janeiru, Opća skupština Ujedinjenih naroda donijela je rezoluciju da se dan 22. ožujka svake godine obilježi kao Svjetski dan voda i da se na taj dan diljem svijeta skrene pozornost na probleme vezane uz vodu i vodne resurse. Prve važne preporuke o problemima vezanima uz vodu i vodne resurse bile su formulirane na konferenciji Ujedinjenih naroda o vodama koja je održana 1977. u Mar del Plati u Argentini. Dakle, Svjetski dan voda slavi se već 25. godinu, a obilježavanje dana koji skreće pozornost na važnost pitke vode i održivog upravljanja vodnim resursima svake godine ima drugi moto.

Vode i zdravlje, prekogranične vode, vode i klimatske katastrofe, voda i sigurnost hrane i voda u 21. stoljeću samo su neke od tema koje je dosad obuhvatio Svjetski dan voda. Svake godine 22. ožujka vodi u prvi plan drugi aspekt pitke vode i informira nas o novoj vodnoj temi. Zajednički nazivnici tema pritom su uvijek voda i društvo. Ovisnost tržišta rada o pitkoj vodi tako je bila tema prošlogodišnjeg Svjetskog dana voda koji je bio održan pod motom "Bolja voda, bolji poslovi". Desetljeće prije tema Svjetskog dana voda bila je "Voda i kultura", a tom prigodom skrenuta je pozornost na raznolikost i brojnost kulturoloških tradicija u korištenju, sagledavanju i slavljenju vode. Deset godina prije na Svjetski dan voda

sagledane su prijetnje koje kriza vodnih resursa predstavlja za razvoj gradova u raznim dijelovima svijeta. Tako je Svjetski dan voda 1996. proslavljen uz temu "Voda za žedne gradove".

Ove je godine pozornost skrenuta na otpadne vode. Obilježavanje Svjetskog dana voda jest međunarodni običaj i prilika za naučiti nešto više o vodi, biti inspiriran i poduzeti određene mjere usmjerene prema promjeni radi očuvanja tako važnoga prirodnog resursa kao što je voda. Otpadne su vode tekući otpad koji odlazi iz domova, gradova, industrije ili poljoprivrede i zatim se vraća u prirodu. Te vode nisu pročišćene i ne mogu se ponovno iskoristiti, što rezultira onečišćenjem okoliša i bezrazložnim gubitkom obnovljivih tvari. Ovogodišnji Svjetski dan voda promovirao je recikliranje otpadnih voda i njihovo sigurno ponovno korištenje, što znači da bi se voda u domovima ponovno mogla koristiti za zalijevanje vrta, a u javnome prostoru bismo već korištenom vodom mogli zalijevati zelene površine.

Dio uzvanika na svečanosti u Vukovaru

Proslava u Vukovaru

Svjetski dan voda na temu otpadnih voda *Hrvatske vode* obilježile su 22. ožujka 2017. nizom aktivnosti u Vukovaru. Otvorena je prva dionica rekonstrukcije obaloutvrde ukupne dužine dva kilometra. Vrijednost dionice od Luke Vukovar do ušća rijeke Vuke iznosi gotovo 20 milijuna kuna.

Ne zaboravljamo ni potrebu čovjeka za sretnijim i ugodnijim životom te smo u suradnji s Gradom Vukovarem pripremili projekte uređenja obale i obalnog pojasa rijeke Vuke i Dunava za potrebe ugodnijeg življenja i sretnijeg odrastanja mladih naraštaja – istaknuo je Zoran Đuroković, generalni direktor *Hrvatskih voda*.

Upravo je dovršena prva dionica u dužini od 960 metara koja je obuhvatila uređenje obalnog pojasa odnosno gradnju šetnice i biciklističke staze s odmorištima i potrebnom urbanom opremom, dok se do kraja godine očekuje i dovršetak čitave dionice. Rekonstrukcija obaloutvrde samo je jedan u nizu projekata koji se grade u Vukovaru. U skladu s ovogodišnjim motom brige o otpadnim vodama u tijeku je i projekt poboljšanja vodnog komunalne infrastrukture na području grada Vukovara te općina Borovo, Bogdanovci i Trpinja vrijedan 50 milijuna eura. Osim gradnje sustava javne vodoopskrbe, taj projekt obuhvaća gradnju kanalizacijskih kolektora dugih stotinjak kilometara i desetak crpnih stanica. Projekt će omogućiti priključenje novih 8400 stanovnika na javni sustav odvodnje i na uređaj za pročišćavanje otpadnih voda najvišeg stupnja pročišćavanja.

U Vukovaru želimo pokazati da se realizira ono što je dogovoreno na sjednici Vlade Republike Hrvatske 17. studenoga prošle godine, a to je da ćemo održati visok ritam ulaganja na području Vukovara i zapravo putem Ministarstva zaštite okoliša i energetike namjera je svake godine u Vukovar ulagati 100 milijuna kuna, odnosno 500 milijuna kuna u narednome razdoblju – rekao je Zoran Đuroković, generalni direktor *Hrvatskih voda*.

Prema njegovim riječima, u Vukovaru se u sklopu Projekta Vukovar gradi uređaj za pročišćavanje otpadnih voda, odnosno nova mreža na području grada Vukovara te općina Bogdanovci, Trpinje i Borovo kojom će se smanjiti onečišćenje voda prema Dunavu i priključiti novih 8400 stanovnika na sustave odvodnje. Govoreći o rezultatima ulaganja u Vukovaru, Đuroković je rekao kako je dovršeno uređenje obaloutvrde i obalnog pojasa rijeke Dunav od ušća Vuke do Luke Vukovar kao prve dionice duge nepuni kilometar, preoblikuje se Otok športova, što je investicija od 16 milijuna kuna, izvode se radovi na uređenju korita rijeke Vuke vrijedni sedam milijuna kuna, a odrađuju se i temeljni poslovi na gradnji uređaja za pročišćavanje otpadnih voda. U planu su i novi projekti, a jedan od njih jest povezivanje Vukovara s područjem Vučedola, odnosno izgradnja šetnice cijelom tom trasom, što će svakako doprinijeti turističkoj ponudi grada Vukovara.

Nadamo se da ćemo tim radovima i građane dovesti na obalu Dunava te im pružiti zadovoljstvo boravka uz Dunav – poručio je Đuroković.

Početak projekta na području Vukovarsko-srijemske županije financiran je sredstvima iz Operativnog programa Zaštita okoliša, kojim je vodnome gospodarstvu dodijeljen iznos od gotovo 1,5 milijardi kuna bespovratnih sredstava. Pritom je zbog dobre suradnje vodnog komunalnih poduzeća i *Hrvatskih voda* u protekloj godini povučeno više od milijardu kuna sredstava Europske unije.

Ministar Dobrović u svojem govoru istaknuo to kako mu je drago što se Svjetski dan voda obilježava upravo u Vukovaru, Gradu heroju, u kojemu se provode dva važna projekta iz vodnog sektora. Time se pridonosi očuvanju okoliša i povećanju razine kvalitete života građana te istodobno omogućuje razvoj gospodarstva i otvaranje novih radnih mjesta. U svojem govoru istaknuo je izlaganju rekao i to da je Hrvatskoj do 2020. za projekte javne vodoopskrbe i odvodnje na raspolaganju više od 7,5 milijardi kuna iz EU-ovih fondova, a u visokoj fazi pripreme je 30-ak projekata koji će biti spremni za financiranje već ove godine.

Ivan Penava, gradonačelnik Vukovara, istaknuo je to kako Vukovar leži na najvažnijoj hrvatskoj rijeci i da je oduvijek oslonjen na Dunav s kojim je rastao i razvijao se. Dunav nerijetko nazivamo glavnom ulicom Europe i zato Penava misli da nema boljega mjesta za obilježavanje tako važnog dana. To je obilježavanje označilo i nastavak izuzetno dobre suradnje s *Hrvatskim vodama* jer Vukovar ima duboko razvijenu svijest o značenju voda za čovjeka kao jedinku i za cjelokupno društvo i zajednicu te prirodu.

Svečano otvaranje prve dionice rekonstrukcije obaloutvrde

Nagrađeni učenici na natječaju *Najmlađi za vode Hrvatske 2016.* – 2017.

Prema riječima gradonačelnika Penave, obnova obaloutvrde jedna je u nizu investicija *Hrvatskih voda* kojom se nastoji pridonijeti gospodarskome napretku navedenog područja te poboljšati kvalitetu života stanovnika. Svrha toga projekta jest poboljšati obranu od poplava stambenih i gospodarskih građevina te građevina od općeg značenja u gradu Vukovaru. Uz rekonstrukciju obaloutvrde provedeno je i urbanističko uređenje obalnog pojasa rijeke Dunav. Izgrađena su pješačka i biciklistička staza s asfaltnim kolnikom te hortikulturnim uređenjem, a postavljena je i urbana komunalna oprema koja uključuje stalke za bicikle, koševе za otpad, klupe i drugo. Navedenu je komunalnu opremu i rasvjetu u vrijednosti milijun kuna financirao Grad Vukovar.

Obilježavanju Svjetskog dana voda u Vukovaru prisustvovali su i izaslanik Predsjednice Republike Hrvatske i vukovarsko-srijemski župan Božo Galić, izaslanik predsjednika Hrvatskog sabora i saborski zastupnik Tomislav Panenić, izaslanik predsjednika Vlade i ministar graditeljstva i prostornoga uređenja Lovro Kušćević te brojni drugi državni dužnosnici. Nakon prigodnih riječi gostiju održana je prezentacija Glavnog vodnogospodarskog laboratorija *Hrvatskih voda*, a potom su dodijeljene nagrade školama i učenicima koji su sudjelovali u edukativnome programu *Hrvatskih voda*. Klapa Hrvatske ratne mornarice *Sv. Juraj* svojim je nastupom uveličala svečani program. Obilježavanje Svjetskog dana voda nastavljeno je otvaranjem prve dionice rekonstrukcije obaloutvrde ukupne dužine dva kilometra. Treba istaknuti to kako je svečanome programu prethodio i sastanak o izgrad-

nji Regionalnog vodoopskrbnog sustava istočne Slavonije te o problemima s vodoopskrbom naselja Komletinci zbog visoke koncentracije arsena i drugih teških metala u pitkoj vodi i njihovih štetnih utjecaja.

Potpisan je ugovor za početak izgradnje Regionalnog vodoopskrbnog sustava Slakovci, Otok i Komletinci kao i ugovor o rekonstrukciji vodoopskrbnih mreža Andrijaševci i Privlaka.

Problem ograničenih vodnih resursa u svijetu

Svjetski dan voda skreće pozornost cjelokupne javnosti i na problem ograničenih vodnih resursa u svijetu. Taj je problem svakim danom sve veći izvor napetosti i žestoke konkurencije među narodima. Srećom, Hrvatska je zemlja bogata vodom. Po obnovljivim zalihama na trećem je mjestu u Europi i na tridesetome mjestu u svijetu. Vode se u Hrvatskoj dijele na površinske i podzemne. U površinske vode spadaju vodotoci (rijeke) i stajačice: jezera, lokve, bare, močvare i more. Rijeke se u Hrvatskoj nalaze na području crnomorskoga i jadranskoga sliva. Ukupna površina slijevniha područja u Hrvatskoj iznosi 5.653.800 ha, a dužina glavnih vodotoka je 6620 kilometara. Od jezera u Hrvatskoj najpoznatija su Crveno i Modro jezero kod Imotskoga, Plitvička jezera, Vransko jezero te jezera na području Kopačkog rita. Jadransko more hrvatski je najveći vodni resurs. Površina Jadrana iznosi 138.595 km², a volumen 34.997 km³. Najplići je dio Sredozemnog mora i u području sjevernog Jadrana prosječna dubina iznosi od 24 do 26 m.

Podzemne se vode nalaze na vodonosnim područjima aluvijalnih naslaga, a najčešće su blisko povezane s riječnim sustavima. Nejednoliko su raspodijeljene, ovisno o klimatskim uvjetima i geološkoj građi. Na područjima s dovoljno oborina podzemne vode bogatije su vodom i dobro se obnavljaju, a u sušnijim predjelima siromašnije su vodom i zalihe vode teže se obnavljaju. Smatra se da će u budućnosti podzemne vode biti važni izvori za opskrbu ljudi i industrije.

Voda je svakako jedan od ograničavajućih čimbenika za uspješan uzgoj poljoprivrednih kultura. Nedostatak vode rezultira promjenama u mnogim fizikalno-kemijskim procesima u tlu i u biljci, što ponajprije djeluje na smanjenje prinosa. Zbog toga je navodnjavanje preduvjet uspjeha svake poljoprivredne proizvodnje.

Hrvatska, zahvaljujući svojem geografskom položaju te osobinama svojega reljefa i klime, raspolaže znatnim količinama kvalitetne slatke vode koja je preduvjet života, i to s 45 milijardi kubnih metara obnovljive slatke vode ili 9500 kubnih metara po stanovniku pa je u tome smislu bogata vodom u odnosu na druge zemlje. No, zalihe čiste slatke vode nisu pošteđene onečišćavanja, ponajprije putem otpadnih voda iz kućanstava, industrije i poljoprivrede, ali i nečistih oborinskih voda iz atmosfere.

S obzirom na to da se svjetske zalihe pitke vode ubrzano smanjuju te da će problem vode uskoro postati glavno ekološko i gospodarsko pitanje, moramo učiniti sve kako bismo spasili trenutačno ugrožena područja i spriječili daljnje onečišćenje naših vodnih resursa, zaključak je ovogodišnjeg obilježavanja Svjetskog dana voda.

IZVOR: www.voda.hr